

#27

duben 2019

JOURNAL

časopis Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

ABSOLVENTKA

Kateřina Blažková

OBSAH

2

TÉMA

Jarní akce v kampusu

STUDENT

Osudové Irsko

4

6 Na východní frontě „klid“

8 S novým srdcem v oboru Všeobecná sestra

10

ROZHOVOR

Prioritou je jednotná univerzita

15 Bez dobrovolníků to nejde

16 Okénko do evoluce

18 Chybí informatici. Co s tím?

20 Od účetních po ředitele

VĚDA A VÝZKUM

Záhada jeseteřích jiker

18

24 Půjдете tentokrát volit?

26

NA CESTÁCH

Na konzulátu v Düsseldorfu

28 Co se chystá

JOURNAL

časopis Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, č. 27/2019

Vydavatel:

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
Branžišovská 1645/31a, 370 05, České Budějovice

Šéfredaktor: Miroslav Vlasák

Spolupracovníci: Mgr. Alena Binterová, Mgr. Miroslav Boček,
Ladislav Horký, Jan Kóni, M.A., Filip Kyslík, Klára Plešingrová,
Ing. Jaroslav Svoboda, Ph.D., Bc. Alena Šmelhausová

Fotograf: Aleš Motejl

Grafické práce a sazba: Lenka Kotlárová Popelková (Gra-m)

Jazyková korektura: Lenka Krejčová

Témata, připomínky a náměty můžete zasílat
na mvlasak@jcu.cz

JOURNAL je čtyřikrát ročně distribuován zdarma
na Jihočeské univerzitě, jejích fakultách a dalších
vybraných místech.

Náklad 4000 ks. Tisk: Protisk, s. r. o.

Místo vydání: České Budějovice.

Registrace MK ČR E 21448, ISSN 2336-2170.

1

DVĚ NOVÉ DĚKANKY

V čele Ekonomické fakulty stojí od 1. března docentka Dagmar Škodová Parmová, která se stala novou děkankou pro funkční období 2019-2023. Vystřídala dosavadního děkana docenta Ladislava Rolínka, který vedl fakultu osm let. Do té doby působila jako proděkanka pro pedagogickou činnost,

proděkanka pro zahraniční vztahy a prorektorka pro zahraniční vztahy.

Od 1. dubna je novou děkankou Přírodovědecké fakulty profesorka Hana Šantrůčková, která ve funkci vystřídala profesora Františka Váchu. Hana Šantrůčková dosud byla také předsedkyní Etické komise JU, kde její funkci převzal docent Jakub Sirovátka z Teologické fakulty.

2

**JIŘINA VALENTOVÁ
NOVOU KVESTORKOU**

Jihočeská univerzita má od 1. dubna novou kvestorku. Stala se jí Ing. Jiřina Valentová, která má dlouholeté pracovní zkušenosti ze státní a veřejné správy a působila na vysokých manažerských pozicích v oblasti zdravotnictví. Ve funkci nahradila Ing. Hanu Kropáčkovou, která vykonávala funkci kvestorky JU téměř 20 let. „Jsem ráda, že jsme s paní kvestorkou mohly pracovat od podzimu několik měsíců v tandemu, což mi výrazně usnadnilo vstup na univerzitu,“ říká Jiřina Valentová.

Pracovní náplní kvestorů je řídit hospodaření a vnitřní správu vysokých škol.

3

**KATELYN BOUSKA
NA AMERICKÉM JARU**

V květnu se Jihočeská univerzita opět stane součástí celorepublikového festivalu Americké jaro. I v letošním roce je připraven program plný přednášek a besed se zajímavými osobnostmi spojenými s americkou kulturou, literaturou a politikou. Vrcholem bude koncert mladé americké klavíristky Katelyn Bouska a violoncellisty Štěpána Filípka v pondělí 20. května od 19 hodin v aule Pedagogické fakulty. Vstup je zdarma, z kapacitních důvodů je nutná rezervace na filipovav@jcu.cz.

4

**MAGNESIA LITERA
PRO PŘÍRODOVĚDCE**

Kniha O parazitech a lidech autorů Jana Votýpký, Ivy Kolářové, Petra Horáka a kol. v dubnu získala prestižní knižní cenu Magnesia Litera 2019 v kategorii Litera

za naučnou literaturu. Na vzniku publikace se významně podíleli také odborníci z Přírodovědecké fakulty JU prof. Jan Kopecký, prof. Julius Lukeš a doc. Oleg Ditrich. Kniha představuje lidské i zvířecí parazity a způsob jejich života z různých úhlů pohledu.

JARNÍ AKCE V KAMPUSU

Zkouškové je sice za dveřmi, ale určitě si nenechte ujít zajímavé akce, které se v nejbližších dnech a týdnech konají v kampusu univerzity.

MÁJKA POD ZÁŠTITOU MINISTRA

Jaro v kampusu už tradičně začíná Stavěním máje. Tým organizátorů ze Zemědělské fakulty už poosmé postaví pěkně postaru bez použití moderní techniky přibližně patnáctimetrovou májku. Na akci, která v začátcích měla za cíl pobavit okruh nejbližších kamarádů z kolejí, už v posledních letech pravidelně míří kolem osmi set lidí. Láká je nejen hudební program, ale i chlazené pivo, víno a opékaná přeštická prasata z chovu Zemědělské fakulty. Letos bude navíc v nabídce i točená zmrzlina. Hudební program jako vždy slibuje pořádný rockový nářez - zahrají crossoverová kapela OSA Killers, českobudějovický revival metalových System of a Down, nepomucká Brenda 5, funkpopový Třískáč a Wild Roses. S úderem 22 hodiny produkce na pódiu končí,

ale vždy se najde pár vytrvalců, kteří vydrží u ohně do rána a hlídají májku.

Akce, na kterou zve Zemědělské fakulta i zástupce spřátelených evropských univerzit, dokonce poprvé získala záštitu ministra zemědělství. Letos se navíc Stavění máje koná přímo v den pálení čarodějnic 30. dubna. Přijďte se podívat na mohutnou vatru, která se zapaluje nejdříve po 17. hodině. Nic podobného totiž na čarodějnice široko daleko nevidíte.

FESTIVAL PROTI RASISMU

Ještě před Májkou si ale nenechte ve středu 24. dubna ujít další zajímavou akci. U příležitosti Evropského dne akcí proti rasismu se v Českých Budějovicích uskuteční tradiční kulturně zábavné odpoledne s doprovodným programem. „Evropský den akcí proti rasi-

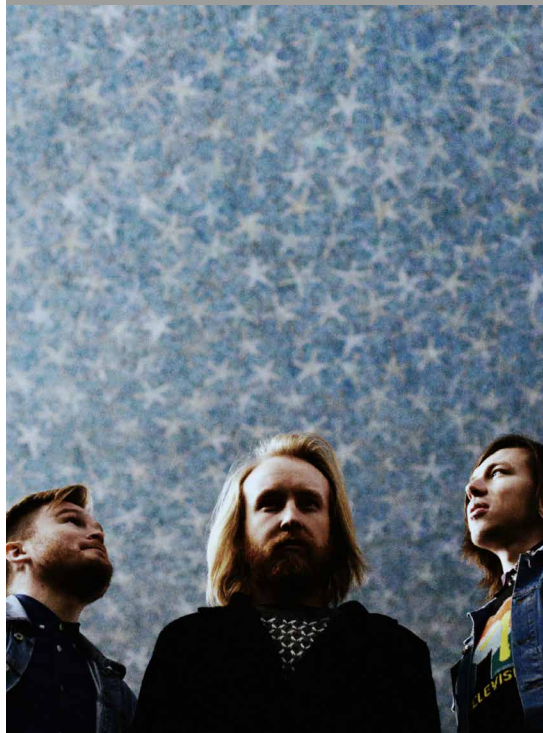

smu probíhá na celém světě od roku 1971, v České republice od roku 1990 a v Českých Budějovicích od roku 2010, zároveň je tento den věnovaný obětem rasismu, jako připomínka toho, že všichni jsme si rovni bez ohledu na barvu pleti," říkají pořadatelé. Od 18 hodin bude probíhat před klubem Kampa v kampusu univerzity hudební festival. Postupně zahrají jihočeské kapely ONI, Náhodný výběr a Kabaret Kajbar. Taneční skupina Cetare předvede ukázkou orientálních a romských tanců a po 22. hodině se program přesune dovnitř do Kamy, kde proběhne závěrečná afterparty s Ceyneck Production – DJ Mickey. Vstup na celou akci je zdarma. „Tento festival bohužel neumí přinášet řešení, ale je dobrou příležitostí, jak vzbudit celospolečenskou diskuzi o rasismu. Protože to, čeho se nejvíce bojíme, většinou vůbec neznáme," dodávají pořadatelé. Akci, kterou zaštil primátor Českých Budějovic, pořádá Evropské informační středisko Europe Direct, občanské sdružení Budějovický Manifest a Studentská unie Jihočeské univerzity.

UNIVERZITNÍ ZAVÍRÁK

Konec letního semestru bude už popáté ve znamení Univerzitního Zavíráku, akce, kterou pořádají studenti ze Studentské unie JU, AIESEC, Rádía K2 a ISC USB ve spolupráci s klubem Kampa. Dvoudenní festival bude programově mimořádně nabitý. V pondělí 6. května začne oblíbenou Grilovačkou se SUJU a bude pokračovat promítáním letního kina. Jihočeská univerzita je znovu partnerem třeboňského festivalu Anifilm, takže před hlavním večerním filmem uvidíte ochutnávku několika snímků z této prestižní mezinárodní přehlídky animovaných filmů.

To hlavní ale na návštěvníky čeká v úterý 7. května. Namátkou třeba přednáška Jana Ehricha Jak pracovat s lidmi, přednáška o vodních dýmčích od Czech Hookah Club,

<< Headlinerem letošního Univerzitního Zavíráku bude českobudějovická kapela Veess.

možnost registrace dárců kostní dřeně, moderátorský workshop Rádía K2, přednáška „15 let ČR v EU“ od Europe Direct, virtuální realita, bungee run, kurz sebeobrany, Laser Tag nebo třeba závěrečný turnaj fotbalové Kampa ligy. Hlavním úterním magnetem ale bude večerní Open air koncert u kolejí, který začne v 16 hodin. Headlinery jsou českobudějovická indie-rock'n'rollová kapela Veess, temně rockový Smrtislav a roztančený klezmer Cirkus Brothers. Doplní je další dvě jihočeské kapely Narttu a Dětský pokojíček. Organizátoři zajistili i chill-out zónu s vodními dýmčích, stánky s burgery, pivem, vínem a koktejly. Zkrátka festival se vším všudy! A komu by to bylo málo, může ještě zajít na závěrečnou párty s DJs v klubu K2. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: archiv JU

OSUDOVÉ IRSKO

Pěťadvacitiletý student Agropodnikání Václav Jungwirth má za sebou téměř dvouletou praxi na čtyřech rodinných farmách v Irsku. Tuto zkušenost by za nic na světě nevyměnil.

Kzemědělství tíhl od mala. Není divu, jeho otec je už dvacet let předsedou zemědělského družstva v Brloze a maminka pracuje v Agrární komoře ČR. O to víc překvapí, že nezamířil na střední zemědělskou školu, ale na českokrumlovské gymnázium. Podle něj ale tato škola pro pozdější studium zemědělského oboru vůbec není limitující, spíše naopak. „Studenti, kteří v mém ročníku dokončili bakalářské studium, byli s jednou výjimkou sami gymnazisté. Gympl je skvělá příprava na vysokou, protože jste zvyklí se učit,“ tvrdí. Na Zemědělské fakultě zvolil obor Agropodnikání, který kombinuje od všeho trochu a klade velký důraz na ekonomiku a management, zejména v navazujícím magisterském studiu. „Zemědělká mi vyhovuje, hlavně kolektivem studentů, ochotou učitelů kdykoliv pomoci a také moderním záze- mím,“ říká student, jehož bakalářská práce byla už několikrát citována v odborných časopisech. Vyhodnocoval v ní reprodukci u masného skotu Aberdeen angus a podařilo se mu získat záznamy o více než šesti tisících zvířatech a jejich 25 tisících potomcích za posledních patnáct let. Momentálně dokončuje diplomovou práci, která je vlastně ekonomickým vyhodnocením bakalářky. „Bohužel z diplomky vyplývá, že chovy jsou ztrátové a bez dotací nerentabilní. Je to dané hlavně nízkou výkupní cenou zástavového skotu. Výhodnější je prodávat plemenný materiál, jako jsou vysokobřeží jalovice a plemeni býci,“ upozorňuje.

DÁ SE TO DĚLAT JINAK

Václav Jungwirth vyjel na konci druhého

ročníku na vlastní pěst do Irska, aby tu o prázdninách pracoval na farmě. Původně se chtěl především naučit jazyk, Irsko mu ale doslova změnilo život. Zdokonalení v angličtině a vydělání peněz bylo nakonec spíše jen příjemným bonusem. Pobyt na farmách především posílil jeho vztah k zemědělství a naději, že je možné věnovat se mu jinak, než jsme v Čechách zvyklí. Přístup ke zvířatům a půdě je v Irsku zcela odlišný. „Žádné anonymní velkochovy, kde si naděláte hodiny a jdete domů. Jsou to malé rodinné farmy a vy se musíte starat o zvířata i o půdu, která vás živí. Tenhle osobní vztah je mi blízký.“ Po ukončení bakalářského studia vyrazil do Irska znovu, tentokrát už na rok. A na konci čtvrtáku znovu na tři měsíce. Dohromady tak má na poměry studenta neuvěřitelné dva roky praxe v cizině! „Trochu teď bojuji proti tomu, že mají studenti vykonávat praxe pouze během letních prázdnin, které jsou jedinou možností, kdy vyjet do zahraničí nebo si zařídit brigádu. Praxe by podle mě měla být součástí výuky,“ říká Vašek. Lobbuje i za to, aby bylo možné praxe absolvovat také v zahraničí, a třeba i v zimních měsících. „V Irsku je začátek sezóny v únoru, v období telení, které je opravdovou školou života každého zemědělce. Mám z farem spoustu kontaktů a věřím, že s nimi fakulta zahájí spolupráci,“ doufá.

BYZNYS A PAK FARMA

I když ho práce se zvířaty baví, ví, že na slušnou obživu to v České republice moc není. „Táta mi vždycky radil, abych nezůstával v zemědělské prvovýrobě, slušné peníze jsou až v následném obchodu. A je jedno,

jestli zemědělcům nabízíte vaše produkty, nebo prodáváte ty jejich.“ Otcova slova si vzal nejspíš k srdci, protože s kamarádem z ročníku Ondřejem Otáhalem právě rozjíždějí vlastní podnikání. Podnikatelský záměr si Vašek přivezl jak jinak než z osudového Irsku. „Evropské zemědělství zažívá boom minimalizace používání antibiotik u zvířat. My bychom chtěli ve spolupráci s firmou, která dosud nemá zastoupení v České republice, prodávat přírodní produkty jako doplněk krmiv pro hospodářská zvířata. Přejde mi smysluplné zlepšit welfare zvířat a ještě z toho mít peníze,“ říká Vašek, který s kolegou momentálně zpracovávají byznys plán a kalkulace. Z vydělaných peněz by si s přítelkyní, se kterou se poznali na fakultě, jednou rádi vybudovali u Jindřichova Hradce vlastní malou farmu. „Oba máme rádi koně a k nim chceme maximálně deset kusů masného skotu, víc ne, protože pak už je to práce na plný úvazek a pro nás jsou zvířata spíše potěšení, než práce.“ Zatím tak doma mají alespoň dva psy, se kterými trénují canicross.

STUDENTSKÉ CENTRUM

I když má Vašek Jungwirth v plánu co nejdříve dokončit diplomku a rozjet podnikání, od fakulty se úplně odstříhnout nechce. Na to k ní má až moc těsný vztah. Ve vědě ale svoji budoucnost nevidí, je orientován spíše na čísla, ekonomiku a management. Že by šel v nejbližší době učit, rezolutně odmítá: „Jsem zásadně proti tomu, aby člověk bez praxe učil. Dokážu si představit, že se po několika letech v byznysu vrátím a zkušenosti předám studentům.“ Na fakultě je ale zaháčkovaný jinak. Před dvěma lety s Ondřejem Otáhalem rozjeli studentské centrum oboru Agropodnikání. Zvou zajímavé hosty na přednášky, pořádají akce, spravují web a facebook centra. Ale také pomáhají studentům zajišťovat praxe, trénují s nimi psaní životopisů a pohovory, protože tomu

se žádný odborný předmět nevěnuje. V nejbližších měsících by se mělo personálně rozrůst a přeměnit na studentské centrum pro celou fakultu. „Hodně nám záleží na tom, abychom mohli pořádat den otevřených dveří. Aby jej opravdu pořádali studenti pro studenty, jak se nám to dařilo v posledních letech na našem oboru,“ říká Vašek, který si navíc od letošního roku přibral malý úvazek pracovníka marketingu pro celou fakultu. Ten by si rád ponechal i po ukončení studií. „Na srdci mi leží hlavně nábor studentů a zmodernizování prezentace fakulty, tam vidím velký potenciál pro zlepšení.“ ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Aleš Motejl

NA VÝCHODNÍ FRONTĚ „KLID“

Když je nám zima, stačí zapnout topení. Když máme žízeň, stačí se napít z kohoutku s tekoucí pitnou vodou. To všechno se nám v Česku zdá docela normální. A jistě se to před válkou zdálo normální i lidem žijícím na východní Ukrajině. Studenti Klára Plešingrová a Filip Kyslík to zažili na vlastní kůži. Na Ukrajinu odjeli pomáhat jako dobrovolníci.

Ukrajina? Tam se nějak střílelo, ne? A taky tam bylo něco s tím Krymem? O anexi Krymu jste asi slyšeli, možná i o tom, že ve stejném roce (2014) vypukla na východě země válka Ukrajiny s proruskými separatisty. Dnes se už o této válce téměř nemluví – klid mezi novinovými titulky ale neznamená, že se tam denně nestřílí a že válka skončila.

Jedním ze zasažených přifrontových měst je Krasnohorivka, kde zůstalo žít na čtyři tisíce sociálně slabých obyvatel, kteří většinou nemají možnost z války utéct. Za posledními domy tohoto města už po pěti stech krocích začínají zákopy, odkud se každou noc ozývá střelba. Obyvatelé tak žijí v permanentním ohrožení a nejistotě. V městě působí nezisková organizace Chut pomáhat, se kterou jsme v létě 2018 strávili několik dní jako dobrovolníci.

Z Česka jsme vyrazili s chutí poznat projekty této česko-ukrajinské neziskovky naži-

vo a také přiložit ruku k dílu. Naším přáním není zažít válku, i když si uvědomujeme, že budeme dost blízko. Po cestě máme zastávku v zakarpatském městě Užhorod, kde zavítáme na výstavu dětských obrázků – na nich tanky, zbraně, plačící dívka s ukrajinskou vlajkou – jsou to dárky pro vojáky. Odtud cestujeme nočním vlakem do Kyjeva. Na nádraží v hlavním městě potkáváme hloučky kluků v maskáčích, v metru billboardy, které místo propagace PC hry zvou muže do armády. Majdan je zaplněn turisty jako každé jiné náměstí – skutečnost, že zde na přelomu roku 2013/2014 při protestech položily desítky lidí život za směřování Ukrajiny do EU, připomínají vystavené pietní fotografie.

Naší cílovou destinací je nejdřív Slovjansk, stotisícové město, ve kterém válka vlastně začala. V roce 2014 město obsadili neoznačení ozbrojení muži, stejně jako Doněck a Luhaňsk (centra dnešních samozvaných separatistických republik DNR a LNR). Slovjansk se ukrajinské armádě podařilo v prvním roce války osvobodit. Dnes se fronta ustálila asi o 60 kilometrů dále na východ, ale vojáky a vojenské transporty potkávají místní obyvatelé denně. Město je to však relativně klidné a život zde běží vcelku normálně – v ulicích babičky prodávají, co vypěstovaly, obchody, restaurace i kavárny jsou otevřené, lidé pracují... Na původní boje poukazují sem tam prostřílené ploty a budovy, na kraji města pak rozbombardovaná nemocnice.

Co však není vidět na první pohled, je to, jak ukrajinská válka rozdělila rodiny, sousedy, přátele... Dimitrij (23 let, na fotce

vlevo dole), stálý člen týmu Chuti pomáhat, pochází z Doněcku, odkud utekl, a proto mu dodnes bývalí kamarádi vyhrožují na sociálních sítích. Naša (24 let) v Doněcku studovala univerzitu. Musela se rozhodnout rychle, to nejnětější si zabalila do malého batůžku a odjela pryč posledním možným spojem.

Tým Chuti pomáhat tvoří celkem pět ukrajinských dobrovolníků s podobným příběhem. Hlavním koordinátorem je Michal Kody Kislicki. Kluk z Brna, který díky podpoře lidí z České republiky mohl založit vlastní malou organizaci a rozvíjet tak smysluplnou pomoc lidem přímo v postižených oblastech. Na začátku války šlo především o řešení humanitární krize – dovoz materiální pomoci jako byl chléb, voda, hygienické prostředky, dřevo. Po ustálení fronty si zbylí obyvatelé chtěli nechtěli na život ve válce přivyklí, a s tím se proměnila i forma potřebné pomoci.

V současné době organizace pomáhá lidem najít si práci a postaví se opět na vlastní nohy. To se Chuti pomáhat daří skrze projekt Dílna na frontě, do kterého se úspěšně zapojily maminky z Krasnohorivky, které šijí tradiční ukrajinské panenky motanky, a tím si přivydělávají. Boj se zimou je však tvrdý každoročně. Dodávky plynu jsou přerušené a lesy jsou zaminované, proto se musí dřevo do mrazů (až -20 °C) kupovat mimo válečnou oblast a odtud dovážet. Zůstali zejména stařečci, maminky s dětmi, invalidé, a tak jsme štípali dříví alespoň těm nejpotřebnějším z nich. Na fotce jsme s paní, která sama před válkou utekla z Uzbekistánu na Ukrajinu, to ale ještě nevěděla, že válka začne i tam...

Naše letní mise spočívala kromě štípání dřeva a návštěv opuštěných lidí také v pořádání dětského tábora a stavbě dětského hřiště. Jako studenti sociální práce a psychologie jsme ocenili příležitost být s lidmi v přímém kontaktu, zároveň se u práce trochu zapotit a improvizovat, když věci nejdou podle plá-

nu. Uvědomili jsme si, že když chce člověk pomáhat, musí u toho přemýšlet a domýšlet důsledky, aby se nepouštěl do „hurá akcí“, jejichž výsledkem bude jen větší závislost místních na humanitární pomoci a zakopání vlastní dobré vůle a snahy. Tedy to nejnětější, jak jsme pochopili, není vždy materiální podpora, ale právě osobní setkání s těmito lidmi, na které svět zapomněl, přijetí pozvání na čaj, projevení upřímného zájmu o jejich těžkosti a společně strávený čas.

Klidná tedy východní Ukrajina rozhodně není. Jak už to v takových situacích bývá, nejvíce ze všech to odnesou právě civilisté. Ti z celého konfliktu mají traumata, strach, rozpadlé domy a vztahy. Možná to není vidět na první pohled, ale o to víc jsou toho lidé plní uvnitř. A tak i přesto, že se to říká velmi často, právě v blízkosti války, kousek za branami Evropské unie, jsme si více než kdy jindy uvědomili, že zdaleka ne všechno, co máme, je opravdová samozřejmost – zejména na neklid a mír. ●

Text: Filip Kyslík, Klára Plešingrová

Foto: dobrovolníci Chuti pomáhat

<< Momentka z Dobrocampu 2018. Klára Plešingrová (uprostřed v zeleném tričku), třináctiletá studentka 3. ročníku sociální a charitativní práce na Teologické fakultě JU. Pod ní dřepí jedenadvacetiletý Filip Kyslík, student 2. ročníku psychologie na PF JU. Oba jsou součástí českého týmu Chut pomáhat.

S NOVÝM SRDCEM V OBORU VŠEOBECNÁ SESTRA

Z obou úhlů pohledu dokáže povolání, na něž se připravuje, vnímat student Zdravotně sociální fakulty JU Vít Mazák. Význam i úskalí profese všeobecných sester totiž předtím dobře poznal jako pacient.

Narodil se začátkem května, ale už pátým rokem si v polovině dubna připomíná ještě své „druhé“ narozeniny. Tehdy mu totiž v Brně transplantovali srdce a nemocnice se mu stala na několik týdnů domovem, takže na lůžku prožil i své sedmnáctiny, které byly radostné. Operace se povedla a vše se dobře zhojilo. Sestřičky byly na mladého kluka hodné a zajímaly se o jeho příběh, který začal na nižším stupni víceletého gymnázia náhlým bojem se zákeřným virem, postihujícím srdeční svalovinu. Kvůli tomu zažil různá, ne zcela běžná vyšetření a cestování po nemocnicích. Na svůj věk získal také spoustu zkušeností s lékařskými i nelékařskými profesemi. „Určitě to ve mně podpořilo myšlenku pracovat a studovat ve zdravotnictví,“ vzpomíná mladý muž z Českých Budějovic, který původně zamýšlel stát se lékařem.

V jeho rodině sice nemá tento obor tradici, ale nyní jsou blízcí rádi, když je dovede ošetřit, naučí je některým ošetrovatelským postupům nebo umí poradit, co udělat pro upevnění svého zdraví. Dobře ví, jak je cenné. U něho se z běžné nemoci vyklubalo akutní srdeční selhávání. Léčba sice zabrala, ale úplně uzdravení dlouho nepřicházelo a po pár letech se jeho stav znovu zhoršil, až se jediným východiskem pro záchranu života stala transplantace. Celý proces trval roky. Problém objevili lékaři v českobudějovické nemocnici, odkud letěl urgentně vrtulníkem do Fakultní nemocnice v Motole, kde zůstal pár týdnů na dětské kardiologii. Následně musel být přemístěn do Brna. Zde si chvíli poležel,

vrátil se domů a jezdil na pravidelné kontroly do té doby, než se jeho stav začal opět horšit. Přišlo rychlé řešení z brněnského transplantčního centra, kde byl dlouhodobě sledován. Byl zapsán na akutní čekací listinu, a z důvodu prevence před onemocněním, které by zkomplikovalo případnou transplantaci, se musel vzdát docházení do školy a setkávání s kamarády a čekal na dárce doma s rodinou. Čekání trvalo tři týdny, každý den měl sbaleno na cestu. Dvakrát byl poplach planý, potřetí to vyšlo. Sanitka ho odvezla na letiště a podruhé ve svém životě letěl záchranářským vrtulníkem, tentokrát směr Brno. Operace trvala asi šest hodin.

S tak silnými zážitky, navíc v období dospívání, si člověk rychle srovná žebříček hodnot. I proto se rozhodl, že po zotavení bude volbou jeho vysokoškolského studia medicínský nebo zdravotnický směr. S uzdravením přišla nová energie a chuť dělat něco akčního, což tento obor také umožňuje. Stereotyp, který při praxích vidá na některých lůžkových odděleních, by mu prý nevyhovoval. Vítka láká jemu osudný operační sál nebo ambulance, například právě na kardiochirurgii. Studuje třetí ročník oboru Všeobecná sestra, nyní je v takzvaném meziročníku, a také je členem Akademického senátu ZSF JU. Pro bakalářskou, v budoucnu snad i diplomovou, práci uvažuje o tématech týkajících se právě transplantací srdce, kde by chtěl využít své kontakty v transplantáčních centrech. A aby toho nebylo málo, příliv nových tvůrčích sil a možností se projevil i v tom, že se již od začátku svého vysokoškolského studia věnuje finančně-ekonomickému

a realitně-marketingovému oboru a podnikání. Pokud by to šlo, rád by tyto zkušenosti v budoucnu chtěl originálně skloubit se zdravotnictvím.

Profesi všeobecných sester dobře poznal už jako pacient a nyní objevuje její výhody i nevýhody při praxích, které jsou zrovna pro tento studijní obor velmi náročné jak z odborného, tak i časového hlediska. Krásu této práce spatřuje hlavně v tom, že pacienti považují sestry většinou za takové „anděly“, kteří „létají“ po oddělení a pomáhají jim v jejich zotavování. „Smysl tohoto povolání vnímá každý po svém. Někdo ho bere více ze sociální stránky z hlediska pomoci pacientům jako posláni, já ho vnímám spíše ze stránky medicínské, kde mě zajímají – často až fascinují – případy, ze kterých je vidět rozmanitost a zajímavost a k nimž se mohu dostat. Když někteří ochotní lékaři vidí moji zvědavost, popisují mi věci jako svému kolegovi, nejen na praxi, ale i jako pacientovi,“ líčí Vítek. Také úsměvně popisuje, jak je například pro pacienty těžké ho oslovovat, protože „bratře“ ani „sestřičko“ jim nejde z pusy. Dobře ví, jak důležitá je v těchto situacích empatie a jaký význam má každé slovo nebo třeba

jen povzbudivý úsměv. „Kolikrát se dostanu do situace, kdy se vžívám do pacienta a snažím se mu pomoci s využitím mých zkušeností a být pro něj inspirativní. V tomto ohledu se stále učím, protože já jsem tehdy jako pacient byl smířený se vším, co mě čekalo. Pro strach i bolest mám uděláno, ale to neznamená, že jsou takoví všichni,“ shrnuje, ale uvědomuje si, jak moc může strach pacientů léčbu zkomplikovat.

Ověřil si rovněž, že nelékařské profese mají i své stinné stránky: často jsou zavalené možná až nesmyslnou administrativou, je nutné počítat s rychlými změnami aktuálních plánů a podobně. Z mužského nadhledu mu neuniklo ani to, jak složité jsou někdy vztahy v ženských kolektivech, které ve zdravotnictví převažují. „Někde je znát napětí podpořené například přetvářkami a falší, což pak podlamuje celkový dojem z personálu a oddělení. A samozřejmě není ideální ani stále omílané finanční ohodnocení profese, které se sice za poslední dva roky zlepšilo, ale pořád je ještě kam se posouvat v porovnání se sousedními státy směrem na západ,“ uzavírá student. ●

Text: Alena Binterová

Foto: Aleš Motejl

PRIORITOU JE JEDNOTNÁ UNIVERZITA

Rektor Tomáš Machula v dubnu vstoupil do závěrečného roku svého funkčního období. Na podzim čeká univerzitu nová volba rektora. Bude v ní znovu kandidovat? Jak hodnotí svoje dosavadní působení a výhledy do budoucna?

Poměrně jasně v rozhovorech deklarujete, že se těšíte na změnu – z manažerské funkce zpět k bádání. Znamená to, že v podzimní volbě rektora kandidovat nebudete?

Je to tak. Svoji funkci jsem od začátku chápal jako řešení patové situace, která nastala při volbě před třemi lety. Mým cílem nikdy nebylo změnit se natrvalo v manažera.

Není škoda, že už podruhé za sebou rektor skončí po čtyřech letech, během kterých je těžké naplnit nějakou dlouhodobější koncepci?

Na jednu stranu mají lidé samozřejmě rádi stabilitu a kontinuitu, na druhou stranu bychom neměli brát dvě funkční období jako nějaký standard. Standardní je jedno období, které je možné ještě jednou zopakovat. Tak to říká zákon. Neznamená to tedy, že prchám v polovině, spíše jsem se po zvážení situace a vlastních sil rozhodl, že nebudu usilovat o opakování ještě jednoho funkčního období.

V manažerské funkci děkana jste ale dvě funkční období vydržel. V čem je to pro vás odlišné?

Děkanská funkce je odlišná v tom, že působíte přímo na fakultě, na které i učíte. Jste tak říkajíc mezi svými, uprostřed výuky a bádání. Rektorát je o patro výš, vše řídíte z většího odstupu. Jste pánem úřadu, který neučí a nebadá. V něčem je to zajímavější, v mnohém těžší. Však jsem se také hodně těšil, až skončím ve funkci děkana, a jak

víte, nijak jsem neaspiroval ani na funkci rektora. Zmobilizoval jsem síly a vzal to jako zcela novou výzvu. Ale příští rok to bude dvanáct let v manažerských funkcích a opravdu je čas ustoupit stranou.

Při minulé volbě jste byl při čtvrté volbě tak říkajíc mužem „kompromisu“. Přesto jste zvítězil těsným rozdílem jednoho hlasu, což svědčilo o rozdělení univerzity. Domníváte se, že už toto období odeznělo? Nečeká nás letos podobně „divoká“ volba?

Věřím, že se situace od té doby uklidnila. Ve svém funkčním období jsem vždy dával důraz na to domluvit se, neštěpit, spíše jít pomalu a v malých krocích, než dělat radikální řezy. Snad se to tedy podařilo. Také se po náročném období maličko zlepšila finanční situace univerzity, což je vždy pro uklidnění důležité.

Za úspěch určitě můžeme považovat, že jsme loni byli mezi prvními univerzitami, kterým se podařilo získat institucionální akreditaci.

V některých oblastech jsme dopadli podle očekávání velmi dobře, v některých poměrně špatně, a to i v takových, které jsou pro nás důležité. Nutno dodat, že to nebylo až tak neočekávané, věděli jsme, že mohou nastat problémy.

Nejprve tedy ty pozitivní.

Institucionální akreditaci v plné výši jsme v prvé řadě získali pro biologické disciplí-

ny. Je to potvrzení toho, že Přírodovědecká fakulta je nezpochybnitelný vědecký tahoun univerzity. Vedle toho jsme získali plnou akreditaci ve dvou našich zásadních oblastech humanitních, konkrétně v historických vědách a ve filosofii, religionistice a teologii. Jen o kousek nám utekla i třetí oblast, kterou je lingvistika. Co do kvality byla uznána jako skvělá, ale chybí ji dostatek doktorských programů. Velká satisfakce pro Zdravně sociální fakultu je získání plné institucionální akreditace v oblasti zdravotnictví. Je to oblast, ve které jsme opravdu dobří, a v nelékařských zdravotnických oborech je fakulta na špici. O její know-how se zajímají třeba i bavorské školy. V bakalářských a magisterských akreditacích jsme uspěli v oblasti učitelství a sociální práce. Jsou to solidně rozvinuté obory, ale chápeme, proč jsme nedostali v této oblasti plnou akreditaci i na doktorské programy. Víme o rezervách, v průběhu několika let bychom to měli dotáhnout do plné akreditace.

V kterých oblastech jsme úspěšní nebyli?

Vyloženě jsme neuspěli jen v ekonomii a zemědělství. Tam jsme dostali důvěru jen na úrovni bakalářského studia. Přitom jsou to pro nás dost důležité obory. Je to cenná zpětná vazba a víme, že je třeba se v těchto oblastech chytit za nos. Rybářství, které pod zemědělské obory spadá, bylo však hodnoceno jako výborné. Je tedy potřeba, aby se především Zemědělská fakulta pozvedla a šla ve všech ukazatelích nahoru. Vidím to jako jednu z rozvojových priorit univerzity, protože do budoucna je zemědělství mimořádně perspektivním oborem.

Jen pro vysvětlení doplníme, že pokud konkrétní oblast nedostane institucionální akreditaci, neznamená, že studijní programy není automaticky možné vyučovat.

Jistě, institucionální akreditace nám pouze umožňuje mít je svěřené do vlastní moci. Pokud ji nezískáte, není možné akreditovat programy přímo u nás na univerzitě, ale je

potřeba zažádat o programovou akreditaci na Národním akreditačním úřadu.

Velkým tématem je univerzitní rozpočet, který se snažíte objasnit i na vašem blogu. Dá se tato problematika pro čtenáře nějak jednoduše vysvětlit?

Rozpočet je na vysvětlení trochu složitější téma. Jednoduše řečeno, skládá se z příspěvku na vzdělávací činnost a dotace na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace. Vedle toho jsou další zdroje jako vlastní výdělky, projektové peníze, které, byť jsou obrovské, většinou mají přesně stanovený účel. O rozdělování těchto peněz není příliš sporu. Spor je o to, jak rozdělit onen velký příspěvek na vzdělávací činnost a dotaci na dlouhodobý koncepční rozvoj vědecké organizace. Dříve se to dělilo podle financovaných studentů a věda podle RIV bodů. Obojí zaniklo. S vedením univerzity tedy pracujeme na nějaké rozumné vnitrouniverzitní metodice, která tyto prostředky rozdělí způsobem, který zabezpečí fakultu a bude přiměřeně motivační. Chceme spravedlivější systém než ten, který pouze fixoval poměry z předchozích let. Tohle řešení nikam nevedlo a musíme se ho rychle zbavit, protože nijak nezohledňuje rozvojové záležitosti. Rozpočet je skutečně citlivá věc, a proto se snažíme o nějaký rozumný kompromis.

V příštím roce vyprší dosavadní pětiletý strategický záměr univerzity a vzniká nový na roky 2021–2026. Kam chce vedení univerzity směřovat?

Jednou z důležitých věcí je soustředění sil. Doba velmi extenzivního rozvoje univerzit, která probíhala přibližně od roku 2000, už je za námi. Neměli bychom snít, co nového založit, ale spíše jít do hloubky toho, co

už máme a co děláme dobře. Jinými slovy klást důraz na kvalitu stávajících programů. Druhou prioritou je vnitrouniverzitní jednota, tedy schopnost být součástí celku. Na konci 90. let došlo ke změně zákona, kdy fakulty ztratily samostatnost a právním subjektem se stala celá univerzita. My ale pořád ještě mentálně žijeme v období, kdy měly hlavní roli fakulty.

Je stále těžké dojit k tomu, že musíme, tak říkajíc, kopat za celek?

Musím říct, že i já jsem jako děkan neměl rektorát příliš v lásce, ale je třeba si uvědomit, že rektorát je pouze úřad tohoto celku. Neměli bychom míchat náš vztah k univerzitě a k rektorátu. To je jako míchat

vztah k České republice se vztahem k Úřadu vlády. To, co chceme, je nikoliv vševláda rektorátu, ale jednota univerzity. Naštěstí už jsme snad s děkany

za jedno, že správnou cestou je budování značky Jihočeská univerzita. Už v příštím roce by se mělo podařit dotáhnout jednotnou webovou celouniverzitní prezentaci, také bychom chtěli v budoucnu jednotnou nabídku studia, sjednotit vnitřní termíny, předpisy, formuláře. Typicky pro studenty, kteří studují na více fakultách.

A priority v oblasti vzdělávání?

Léta se kladl velký důraz na vědu, což je samozřejmě v pořádku. V příštích letech chceme, vedle důrazu na vědu, docenit také výuku a nastavit způsoby, jak ji hodnotit. Protože univerzita je vzdělávací instituce, nejen badající. V tomto má celý segment vysokého školství vnitřní dluh. Je třeba sledovat, jaké jsou nové trendy ve výuce. Dnes není problém dostat se k informacím, ale vyznat se v nich a naučit se s nimi zacházet. Výuka by se neměla v první řadě soustředit

To, co chceme, je nikoliv vševláda rektorátu, ale jednota univerzity.

na přednášky, informace si dnes můžete bez problému vyčíst z knih, e-learningu, nebo pustit na You Tube, kde je celá řada přednášek špičkových vědců. Důraz by měl být kladen spíše na individuální práci se studentem, konzultace, praxe... zkrátka přeorientovat naše paradigma „když oni by to jinak nezjistili, kdybychom jim to neřekli“ na paradigma „mají spoustu informací, ale potřebují se s nimi naučit zacházet a vyznat se v nich“. Je to pro nás zatím pole neorané a obrovská výzva. Další věci v oblasti vzdělávání je více myslet na cizojazyčné studijní programy, větší internacionalizaci univerzity.

Když jsme u vyvážení mezi vědou a výukou, jak do toho zapadá spolupráce s Akademií věd?

Akademie věd ČR je pro nás zásadním partnerem. Pro nás je specifické soužití s Biologickým centrem AV ČR v rámci jednoho lokálního centra. Myslím, že skončila doba jakési prvotní dobře míněné naivity a měla by nastat spolupráce dobrých smluvních vztahů. Tím rozhodně nemyslím, že by snad měla být horší nebo chladnější. Ale po rozvojových časech je třeba dát věci do pořádku. Především si vyjasnit majetkové a smluvní záležitosti, aby dobré vztahy vydržely do budoucna. A na tomto základě prohlubovat jak vědeckou spolupráci, tak zapojení pracovníků Akademie i do výuky. Týká se to nejen Biologického centra, ale i dalších ústavů, s nimiž máme fungující a smluvně založenou spolupráci.

Pojďme se ještě zastavit u těch více hmatatelných věcí. Co univerzitu čeká z investičního hlediska?

Už nyní v dubnu začíná rekonstrukce komunikací v kampusu, protože chodníky a silnice jsou mnohdy ve strašném stavu. Na podzim se začne vyklízet Bobík a v průběhu příštího roku bude radikálně přestavěn.

Změní se k nepoznání, bude to skvělá moderní budova, využitelná nejen jako aula, ale nabídne i menší konferenční prostory. Koncem tohoto roku začne rekonstrukce koleje K4. Příští rok dostavíme Simulační laboratoř nelékařských oborů pro Zdravotně sociální fakultu. A ještě nás čeká stavba pavilonu chemie Zemědělské fakulty, takže fakulta bude mít všechny budovy při sobě. Uvolněný objekt v areálu Přírodovědecké fakulty díky tomu využijí katedry, které jsou momentálně v provizorních prostorách.

<< Vizualizace nové auly Jihočeské univerzity

Stihne se ještě v Bobíku zahájení akademického roku?

Ano, to bude poslední akce, labutí píseň starého Bobíku. Akademický rok sice zahajujeme v říjnu, ale chceme ho letos koncipovat jako zahájení podzimního připomínání roku 1989. Součástí večera bude koncert Spirituál kvintetu.

Ještě odbočím a zeptám se na problematiku akademického senátu. Nerad bych se mýlil, ale mám dojem, že nepatříte k jeho velkým příznivcům.

Neřekl bych, že nejsem jeho příznivcem, se současným senátem se mi spolupracuje dobře. Ale styl, jakým je obecně koncipován a jak je složen, je už podle mě anachronismem. Účast studentů v senátu je důležitá, ale když zákon hovoří o třetině až polovině z celkového počtu senátorů, přijde mi to opravdu hodně. Je to relikv z doby, kdy byl celkový počet studentů mnohem nižší a vysokoškolské vzdělávání bylo tudíž elitnější záležitostí. Studenti studovali v pětiletých programech, měli možnost nabrat zkušenosti a nějakou dobu na škole vydrželi. Dnes může studovat téměř každý, studenti rychle proběhnou bakalářským studiem a vazba ke škole a povědomí o tom, co se děje, není tak pevná. Naopak si myslím, že dobrou součástí senátu by byli třeba bývalí

děkani a rektori, protože mají obrovské zkušenosti, které se těžko získávají a je škoda je ztratit. Podobně bych za dobrou věc považoval nějak zvýšit počet profesorů v senátu. Berte to ale jen jako moje teoretické úvahy, protože struktura senátu je jasně předepsaná zákonem.

Na čem budete pracovat, až skončíte ve funkci rektora? Vráťte se k Tomáši Akvinskému?

Tomáš Akvinský je nevyčerpatelné téma. Ale posunul jsem se dál do období renesance a raného novověku, kde se snažím bádát nad Tomášovými následovníky. Například Francisco de Vitoria je jako obhájce jihoamerických indiánů v souvislosti se španělskou kolonizací považován za zakladatele lidských práv. Celá Salamanská škola je obrovsky zajímavým fenoménem. Ale nejsem jen historik filosofie, chci se i nadále zabývat současnými tématy. Některé staré koncepty sahající až do antiky jsou aktuální i dnes. Třeba řád lásky, tedy otázka, v jakém pořadí máme prokazovat dobro svým bližním a ke komu jsme povinováni dřív. Tyto kontexty je potřeba promyslet v dnešní realitě, kdy řešíme otázku pomoci migrantům nebo solidarity uvnitř Evropské unie. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Aleš Motejl

BEZ DOBROVOLNÍKŮ TO NEJDE

Největší běžecký svátek na jihu Čech, Mattoni 1/2Maraton České Budějovice, vypukne již po osmé a to v sobotu 1. června na Náměstí Přemysla Otakara II. Součástí půlmaratonu je dlouhodobě také speciální kategorie Běh o pohár rektora Jihočeské univerzity pro studenty i zaměstnance univerzity.

Na start téměř dvaadvaceti kilometrového závodu se znovu postaví 3600 běžců. Rekord trati drží Keňan Daniel Chebii s časem 0:59:49. Soutěžit s elitními atlety není pro každého, ale porovnat svoji kondici se spolužákem či učitelem? To je výzva. Registrovat na Běh o pohár rektora se můžete na www.runczech.com. A ještě dodejme, že podruhé se Běh o pohár rektora uskutečnil také v rámci semifinále závodu Juniorského maratonu, kterého se v dubnu na Sokolském ostrově zúčastnili studenti středních škol.

Chtěli byste zažít jedinečnou atmosféru budějovického půlmaratonu z netradičního pohledu organizátora? Pokud se chcete stát součástí organizačního týmu RunCzech a pomáhat s pořádáním největších běžec-

kých závodů v České republice, můžete rozšířit řady dobrovolníků. Bez jejich entuziazmu, obětavé práce a houževnatosti by nebylo možné událost takového rozměru vůbec uspořádat. Na výběr jsou v rámci českobudějovického půlmaratonu různorodé pozice. Připojit se můžete jako vlajkonoši v prostoru startu a cíle, infodobrovolníci, kontroloři předávek, v úschovně zavazadel či občerstvovacích stanicích na trase závodu. Dobrovolnictví vám přinese i řadu výhod. Kontaktujte našeho koordinátora dobrovolníků na trase závodu Petra Bahenského na e-mailu: petr.bahensky@seznam.cz. Více informací a další pozice je možné nalézt na www.runczech.com/dobrovolnici. ●

Text a foto: RunCzech

OKÉNKO DO EVOLUCE

Přírodovědecká fakulta se může pochlubit dalším unikátem. Vůbec poprvé je v České republice veřejně k vidění kompletní kostra dospělého slona. Fakulta ji v březnu natrvalo instalovala ve vestibulu Blažkova pavilonu, kde by měla brzy vzniknout jedinečná expozice afrotérií.

To, že se podařilo získat kostru téměř šedesátileté samice slona indického, která z důvodu pokročilé artrózy musela být utracena loni v únoru v ostravské zoo, byla shoda náhod. Docent Radim Šumbera z Katedry zoologie Přírodovědecké fakulty JU, který v Ostravě studoval a v tamní zoo dokonce psal diplomovou práci, dostala echo od našeho absolventa Benjaminu Hlivky. Ten se profesně zabývá preparováním zvířat i ze zoologických zahrad a v minulosti zpracoval například kostry nosorožců pro expozici v Protivíně, žirafy pro zoo Dvorec u Borovan nebo hrocha pro ostravskou zoo. „V Ostravě byli samozřejmě rádi, že zvíře neskončí v kafilérii, ale že bude kostra slonice vystavena na území republiky a i po smrti poslouží edukačním účelům,“ říká Radim Šumbera, kterého většina z nás zná jako znalce a chovatele afrických rypošů. Jenže to, že vám někdo daruje uhynulé zvíře, navíc zapsané v seznamu CITES, je jen první krok k realizaci snu. Několikaměsíční preparování a posléze sestavování kostry je totiž finančně velmi nákladná záležitost. Přesvědčit vedení fakulty, aby tento projekt došlo pouze jako atraktivnější jedné budovy, by bylo nereálné. Navíc studium obratlovců nemá na fakultě až tak vybudovanou tradici jako třeba parazitologie, entomologie a další obory, které historicky úzce kooperují s Biologickým centrem Akademie věd a mají zde vlastní ústavy. „Když jsem v 90. letech přišel na fakultu, budovali jsme zoologii obratlovců téměř na zelené louce, nebyly tu ani žádné sbírky,“ vzpomíná Radim Šumbera.

JEDINÁ KOMPLETNÍ SBÍRKA NA SVĚTĚ

Dnes už je situace jiná a v přízemí pavilonu B jsou k vidění ve vitrinách lebky nebo jejich repliky i kostry drobných obratlovců, které slouží při výuce. Získat kompletní kostru největšího suchozemského savce je ale přeci jen trochu jiná liga. Africký výzkum (i když se v tomto případě jedná o slona indického) je na fakultě celkem dobře zastoupený – ve sklepě budovy najdete jedinečný chov rypošů, vědci zkoumají i další drobné savce východní Afriky, ornitologové zase jezdí studovat ptáky do Kamerunu a entomologové hmyz na různá místa kontinentu. Nakonec o zakoupení kostry slona rozhodl záměr vytvořit kompletní veřejně přístupnou expozici koster všech sedmi afrotérií, tedy skupiny afrických placentálních savců. Taková sbírka, kde by byla afrotéria pohromadě, pravděpodobně nikde na světě není! A teď nejspíš bude v jednom malém českobudějovickém vestibulu. Radim Šumbera, který na fakultě vyučuje mimo jiné mammalogii, říká, že v posledních třiceti letech se v systematické živočichů dějí opravdu revoluční věci. Pomocí molekulárních metod vědci nacházejí přirozené vztahy mezi různými skupinami obratlovců, které tradiční taxonomie, dříve odkázaná u savců jen na studium zubů a pár kostí, nedokázala najít. „Ve druhé polovině 90. let nastoupila molekulární taxonomie a najednou vědci začali podle DNA spojovat zvířata, o kterých se vůbec netušilo, že k sobě patří. V případě afrotérií se vědělo, že jsou to slon, daman a sirény, protože mají některé společné morfologické znaky,“ vysvětluje Šumbera.

CO ODHALILA DNA

Jenže pak přišel čas začít prepisovat knihy – ke slonům, damanům a sirénám se začali řadit také bodlíni a zlatokrti, kteří byli předtím řazeni mezi hmyzožravce. Kdo mohl tušit, že zvíře podobné krtkovi má geneticky blíže ke slonovi? Do stejné skupiny se zařadil i hrabáč nebo bécrouni. Na důkaz Radim Šumbera otevírá dvě české knihy zoologie obratlovců – starší z počátku devadesátých let ještě řadí bodlíny a zlatokrtky mezi hmyzožravce, v novější z roku 2007 už je klasifikace v souladu s novými výzkumy. „Možná by se naše expozice koster mohla jmenovat Triumf molekulární fylogeneze nebo také Okénko do evoluce. Vždyť třeba damani, kteří jsou velcí asi jako kočka, by se v třetihorách mohli poměřovat s dnešními nosorožci, naopak sloni byli mnohem menší než ti dnešní. Takle svěbytná fauna asi kdysi vznikla v Africe a postupně se rozšiřovala dál.“

Původní idea, že by všechny kostry v expozici byly pravé, nakonec vzala za své. Prý by se dokonce podařilo z pražského muzea získat zápůjčku téměř dvousetleté, třímetrové kostry dugonga. Jenže umístit ji za bezpečnostním sklem na strop, aby se nepoškodila, by bylo finančně nereálné. „Máme už k dispozici kostru damana stromového, bécrouna a bodlína bezocasého. Teď jsme si přivezli z jižní Afriky zlatokrta

a chceme ještě pořídit repliku kostry nebo lebky sirény (tedy dugonga či kapustňáka) a hrabáče kapského,“ vyjmenovává Radim Šumbera plánované zástupce do sbírky. Ta bude vkusně naaranžována, včetně písku a afrických květin. „Chceme, aby kostry nebyly ve statické pozici. Zlatokrt žije v podzemí, takže kostra by mohla být v navíceném tunelu, daman bude na větvi, u hrabáče by mohla být umístěna napodobenina termiště. I samotný slon se ještě natočí, aby byl lépe vidět velký nosní otvor uprostřed čela,“ prozrazuje docent. Podle něj bude mít sbírka nenahraditelný didaktický význam. „I když dnes máme úžasné vizualizační metody, přeci jen prohlédnout si kostru na živo je pro studenty velmi přínosné. A která škola si může říct, že má k dispozici kostru slona, navíc takhle nádherně zachovalou? Myslím, že to bude hodně fungovat i na děti, které k nám chodí na exkurze, příměstské tábory nebo dny otevřených dveří. Budeme pro ně díky tomu snadněji zapamatovatelní a třeba si jednou při rozhodování o dalším studiu vzpomenou, že v té škole, kde mají kostru slona, zažili během těchto akcí něco zajímavého,“ slibuje si od expozice Radim Šumbera a je rád, že se fakultní zoologie opět o něco více zviditelní. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: A. Motejl, F. Vejmělka

CHYBÍ INFORMATICI. CO S TÍM?

„Změnit se musí především zaměření výuky informatiky na školách,“ říká docent Jiří Vaníček z Katedry informatiky Pedagogické fakulty JU. Ta je momentálně lídrem didaktiky informatiky v České republice - aktivně se podílí na zavedení optimálního výukového obsahu předmětu, školení učitelů i přípravě nových učebnic.

Podle některých průzkumů má v Evropské unii v příštím roce chybět přibližně 900 tisíc pracovníků IT. To je poměrně alarmující číslo. Kdo bude jednou zajišťovat například naši kybernetickou bezpečnost, když jen v ruském Sankt Petěrburgu studuje více informatiků než v celé České republice? V této oblasti nám pomalu ujíždí vlak, na druhém stupni základních škol se obvykle vyučuje jedna hodina informatiky týdně, a to ještě v jediném ročníku. Podle Jiřího Vaníčka, vedoucího Katedry informatiky PF JU, navíc obsah hodin neodpovídá skutečné náplni informatiky: „Informatika se zabývá automatizací činností, tedy něčím jiným, než se běžně učí na školách. Žáci se dnes i na středních školách učí především psát na počítači a brouzdat po internetu, ale nerozumí tomu, jak počítač funguje. Počítač je pro ně černá bedýnka. Před pěti lety tehdejší americký prezident Obama apeloval na americké středoškoly, aby si se svým iphonem pouze nehráli, ale zkusili něco naprogramovat. Nedávno například američtí středoškolská studenti vymysleli aplikaci pro rodiče, která optimalizuje nasazení osobních aut pro vyzvedávání dětí ze školy a šetří tak čas a peníze.“ A pro další příklad nemusíme chodit daleko. Každý v kampusu zná růžová Rekola – i to je projekt, který by nefungoval bez aplikace, technologií a dobrého nápadu. A právě posun výuky informatiky od uživatelského ovládání digitálních technologií k tvůrčímu přístupu je hlavním cílem informatiků z Pedagogické fakulty. Chtějí spojit informatiku s něčím tvůrčím a praktickým, aby žáci a studenti porozuměli tomu,

co užívají, a aby se naučili vytvářet postupy řešení, které lze automatizovat. Informatika by měla být vnímána jako součást všeobecného vzdělání.

PROGRAMOVÁNÍ UŽ NA PRVNÍM STUPNI ŽŠ

Výuce informatiky je třeba dát kromě navýšení počtu hodin hlavně nový obsah. „Slovensko, které má stejnou historii školství, je v tomhle před námi snad o dvanáct let. A třeba Anglie změnila systém výuky informatiky doslova z roku na rok a žáci řeší jednoduché programovací úkoly už v první třídě,“ upozorňuje didaktik informatiky Vaníček. Už v mateřské škole si mohou děti hrát s programovatelnými hračkami – například barevná včelka Bee-bot má na sobě tlačítka pro pohyb, pamatuje si počty zmáčknutí a podle tohoto „programu“ plní úkoly. Pro starší děti programování vlastně znamená ovládání postavičky na monitoru počítače, která plní příkazy dítěte. Obdobné aktivity mohou starší žáci a studenti dělat s robotickými stavebnicemi – sestaví si robota například z Lego kostek a pak jej k nějaké činnosti naprogramují.

Katedra informatiky Pedagogické fakulty je v současné době garantem celorepublikového projektu PRIM (podpora rozvíjení informatického myšlení), v jehož rámci mimo jiné vznikají nové učebnice informatiky, vzdělávací materiály pro učitele a moderní didaktické pomůcky. Vedoucí týmu autorů učebnic Jiří Vaníček upřesňuje: „Chceme podporovat změnu obsahového zaměření školního předmětu Informatika z uživatelského ovládání počítače na robotiku, programování a porozumění světu počítačů. Tedy učit žáky a studenty řešit

problémy a logicky uvažovat.“

Projekt PRIM, do kterého je zapojeno všech devět pedagogických fakult z celé republiky, v březnu uspěl v soutěži EDUína, která mapuje zajímavé a inovativní počiny ve vzdělávání. Docent Jiří Vaníček jako garant projektu převzal na slavnostním vyhlášení ocenění za 2. místo v kategorii Cena veřejnosti. Katedra v rámci projektu připravila například velmi inspirativní webový portál imysleni.cz a Facebook iMysleni, její pracovníci objíždějí základní a střední školy s robotem NAO, školí učitele v základech programování nebo také připravují letní příměstský RoboTábor pro žáky druhého stupně ZŠ.

Už jedenáctým rokem je katedra za Českou republiku organizačním garantem mezinárodní sítě soutěží Bobřík informatiky (www.ibobr.cz). Jedná se o období matematického klokana a vůbec první školní on-line soutěž, která probíhala přímo ve třídách od počítačů. V soutěžním testu žáci řeší informatické problémy jako algoritmy, kódování dat, optimalizace činností na situacích z běžného života. Vznikla v Litvě, dnes už se soutěží v padesáti zemích světa. „I u nás je to poměrně masová soutěž, loni jsme měli přihlášených osmdesát tisíc dětí od čtvrtých tříd až po maturanty. Ty nejlepší zve pražský matfyz na svoje kempy,“ dodává Vaníček.

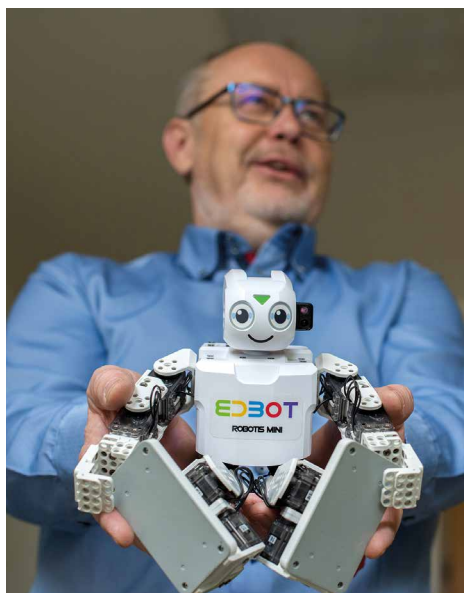
UČITELÉ JSOU NA ROZTRHÁNÍ

Informatika je mimořádně perspektivní obor. „Kdybych to vzal čistě pragmaticky, pojďte studovat IT, protože si vyděláte někdy až nestydatě peněz. Je to tím, že chybí zaměstnanci,“ láká Vaníček. Pokud chcete zaměřit IT na Pedagogické fakultě, můžete zvolit mezi učitelským a jednooborovým neučitelským programem. Ten druhý však nabízí studium pouze v bakalářském stupni. Naopak učitelský obor nabízí i doktorské studium a můžete se tak stát pedagogickým výzkumníkem. „Dlouhá léta se nám hlásilo 10 nebo 12 studentů učitelství a třeba i 180 studentů

jednooborového IT, teď se poměr otáčí a hlásí se více učitelů. Loni už studentů učitelství do prvního ročníku nastoupilo 25,“ říká Jiří Vaníček. Navíc se očekává, že bude počet vyučovacích hodin na školách navýšen na dvojnásobek až trojnásobek, takže i učitelů bude potřeba mnohem více. „Už teď nejsme schopni pokrýt poptávku. Naši třetáci běžně suplují na základních školách, protože učitelé zkrátka nejsou. Naši absolventi jsou na roztrhání i mezi středními školami, protože Přírodovědecká fakulta ročně produkuje jednotky absolventů učitelství informatiky pro střední školy,“ upozorňuje Jiří Vaníček. Těžisko výuky se přesouvá k učitelům 1. stupně a též k učitelkám v mateřských školách, protože dnes děti začínají pracovat s počítačem mnohem dříve než před pětadvaceti lety a jejich učitel se musí vyznat v tom, co je pro dítě přínosné, kdy práce s počítačem dítě rozvíjí a také musí dětem ukázat počítač jako pracovní nástroj, ne jen jako hračku. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Aleš Motejl

OD ÚČETNÍCH PO ŘEDITELE

Obor Účetnictví a finanční řízení podniku (ÚFŘP) na Ekonomické fakultě letos slaví 25 let svojí existence. Za tu dobu jej absolvovalo přibližně 1 800 bakalářů a 1 300 magistrů.

Jedním z oborů, který v roce 2007 tvořil základ nově vzniklé Ekonomické fakulty, je Účetnictví a finanční řízení podniku. Jeho historie ale sahá až do roku 1994. Dvanáct let byl totiž oborem Zemědělské fakulty, než se spolu s dalšími ekonomickými obory vyčlenil a stal se jedním z pilířů nové fakulty. V letošním roce si tak na fakultě připomínají čtvrtstoletí od jeho vzniku.

Obor byl již od svého počátku koncipován jako dvoustupňový (bakalářský a navazující magisterský) a zároveň i ve dvou formách (prezenční a kombinované). Za dobu své existence jej absolvovalo přibližně 1 800 bakalářů. U bakalářského stupně je dobré zmínit, že v jeho prezenční formě jej bylo možné v letech 2000-2012 studovat i ve specializaci se zaměřením na frankofonní země

<< Studenti oboru ÚFŘP loni uspěli v soutěži Simulace insolvenčního řízení.

ve francouzském jazyce při počtu přibližně 50 absolventů. Počet absolventů navazujícího studia od roku 1997 je zhruba 1 300 posluchačů. „Poměr absolventů ke všem absolventům Ekonomické fakulty je však stejný a pohybuje se okolo 33 %. Celkový počet studentů všech ročníků oboru ÚFRP představuje cca 30 % studentů celé fakulty. Je vhodné upřesnit, že vyšší poměr absolventů oproti studentům je důkazem toho, že studentům tohoto oboru se daří úspěšně zakončovat studium i přes jeho relativní náročnost,“ říká tajemník Katedry účetnictví a financí Jaroslav Svoboda.

BEZPROBLÉMOVÉ UPLATNĚNÍ ABSOLVENTŮ

V rámci výuky je, vedle všeobecného teoretického a aplikovaného základu, kladen důraz na problematiku, které významně přispívají k uplatnění absolventů na trhu práce. Jedná se o v praxi používané postupy financování, účetnictví, výkaznictví, zdanění a analýz hospodaření obvyklé v zemích EU. Pozornost je věnována i výuce cizích jazyků. V navazujícím magisterském studiu pak obor prohlubuje znalosti v oblastech pokročilých metod finančního řízení, manažerského účetnictví, mezinárodních financí, mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) a auditingu. „Naše úspěšné absolventy můžeme zejména potkat na pozicích ekonomických a finančních ředitelů, daňových a investičních poradců, auditorů či zaměstnanců finanční správy či územní samosprávy. V neposlední řadě se dále jedná o samostatné účetní a účetní metodiky,“ vyjmenovává Jaroslav Svoboda, který je mimo jiné také pedagogickým poradcem oboru. Absolventi nacházejí relativně snadno velmi dobré uplatnění ve svém oboru. Pravidelná výuka je obohacována o celou řadu mimořádných přednášek významných hostujících odborníků, ať již z jiných univerzit, nebo podnikového sek-

toru. Ekonomická fakulta je také kolektivním členem České společnosti ekonomické (www.cse.cz) a zároveň při fakultě aktivně působí českobudějovická pobočka této společnosti. Pro studenty z toho vyplývá možnost účastnit se zajímavých seminářů s atraktivními vystupujícími na aktuální témata ekonomické teorie i praxe. Další pro studenty zajímavou možností je smlouva Ekonomické fakulty se společností MBM Trans, s. r. o., která studentům poskytuje software Účetní poradce, nebo každoročně uskutečňované semináře k auditorskému softwaru IDEA, zakončené certifikací účastníků.

CERTIFIKÁTY DOKLÁDAJÍ KVALITU VÝUKY

V rámci školních aktivit mohou studenti dále prezentovat své práce prostřednictvím soutěže SVOČ (Studentské vědecké odborné činnosti), která je často využívána jako předstupeň obhajob závěrečných prací. Jako další zapojení studentů je možné uvést loňské vítězství tohoto oboru u studentů prvního ročníku navazujícího magisterského studia v soutěži „Simulace insolvenčního řízení“, o kterém jsme psali v minulém čísle Journalu. Studijní plán oboru ÚFRP je kompatibilní s požadavky profesní organizace Svazu účetních v ČR i mezinárodní certifikační organizací Association of Chartered Certified Accountants (ACCA). „Naše spolupráce s těmito profesními organizacemi se odráží v možnosti uznání vybraných zkoušek pro studenty, kteří úspěšně absolvují obor ÚFRP. Obě tato certifikační ocenění považujeme i za ocenění kvalitní práce naší výuky – a to jak po stránce obsahové, tak i formální. Jedná se tedy o obor, který jednoznačně odpovídá standardům, které jsou kladeny na profesi účetních a finančních odborníků,“ uzavírá Jaroslav Svoboda. ●

Text: Jaroslav Svoboda

Foto: archiv EF

ZÁHADA JESETEŘÍCH JIKER

Tým vědců z Fakulty rybářství a ochrany vod popsal způsob oplození u jeseterů, který je unikátní v celé živočišné říši. Jedná se o polyspermii, která dává vzniknout jedincům ze tří rodičů různých druhů jeseterů.

Pohled mikroskopem do nitra jeseteří jikry je pro osmatřicetiletého vědce Martina Pšeničku denní rutinou. Čas od času ale spatří něco, co ho překvapí. Jako před několika lety, kdy se svými kolegy z Laboratoře zárodečných buněk, kde pracuje jako vedoucí, zaznamenal u některých jeseteřích oplozených jiker podivné anomálie. „Oplozené vajíčko, neboli zygota, se obvykle rýhuje nejprve do dvou, poté do čtyř a následně do osmi, šestnácti buněk a tak dále,“ popisuje Pšenička. „Některé buňky se ale rýhovaly odlišně do počtu tří, šesti, dvanácti buněk,“ líčí moment, kdy si podivného fenoménu všiml poprvé.

Spolu s tehdejšími japonskými kolegy Taiju Saitem vyslovili hypotézu, že by se mohlo jednat o jev zvaný polyspermie. Hypotézu, k níž u jeseterů před padesáti lety došli již ruští výzkumníci. Takže nic nového pod sluncem? Ne tak docela. Rusové ještě prohlásili, že tato embrya nejsou životaschopná. Vědci z Fakulty rybářství a ochrany vod potvrdili, že se opravdu jedná o polyspermii a navíc zjistili, že embrya životaschopná jsou, a že mohou být dokonce nadějí pro kriticky ohrožené druhy jeseterů. Článek, ve kterém fenomén polyspermie popsali a jehož autorkou je dnes již bývalá doktorandka fakulty Viktorie Iegorová, pak otiskly prestižní časopisy.

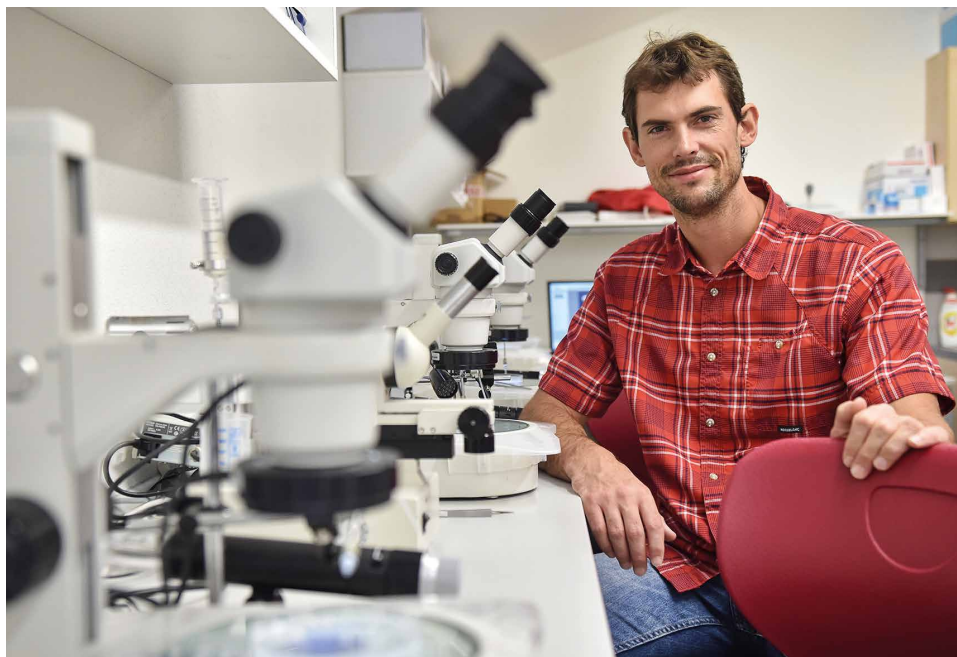
Samotný proces oplození vajíčka je u chrupavčitých jeseterů odlišný od ostatních kostnatých ryb. Otvor, kterým se do vajíčka dostává spermie, se nazývá mikropyle. Zatímco třeba taková kapří jikra má mikropyle jen jednu, jeseteří jikry mají hned několik. „I když se ale dostane do vajíčka

více spermií, většina z nich časem zanikne, degraduje, a na dalším embryonálním vývoji se podílí jen ta jedna, řekněme vítězná. V některých případech to tak ale není a na vývoji se podílí spermie dvě,“ vysvětluje Pšenička. Pokud je každá ze spermií od jiného mlíčka, neboli rybiho samce, znamená to tedy, že takový jeseter má tři odlišné rodiče – jednu matku a dva otce. A protože se jeseteří můžou mezi sebou křížit, mohou dokonce všichni tři rodiče pocházet od úplně jiného druhu jesetera.

TISÍC EMBRYÍ ZA HODINU

Asi nejzásadnějším obdobím pro pracovníky Genetického rybářského centra ve Vodňanech, kde se nacházejí fakultní chovy jeseterů, jsou jarní měsíce. Probíhají totiž výtěry ryb. Napjatý je i Martin Pšenička, protože právě tehdy získává biologický materiál, na němž závisí významná část výzkumu v jeho laboratoři – jeseteří jikry a mlíčí. „Po výtěru vybereme vzorek jiker, které zkoumáme nejdříve. Máme asi čtyři hodiny na to, abychom mezi nimi objevili polyspermní embrya. Pak už se vajíčka zrýhují do takového počtu buněk, že by bylo obtížné je všechny spočítat,“ upřesňuje. Jeden výzkumník zvládne za hodinu prohlédnout přibližně tisíc embryí. Z toho bývá přibližně jedno až deset procent polyspermních. Mezitím další vzorky jiker čekají podchlazené v inkubátoru, aby se zpomalil jejich vývoj a vědci mohli dál zkoumat. Nejen polyspermii, ale třeba i zárodečné buňky, které izolují a používají k mezidruhovým transplantacím.

Získání polyspermních embryí je prvním

<< Martin Pšenička v Laboratoři zárodečných buněk

krokem k jejich případnému využití k záchranně ohrožených druhů jeseterů nebo alespoň uchování jejich genetických zdrojů. Embryo se dále rýhuje a vytvoří mozaiku z buněk obsahujících genetickou informaci matky i otce, ale vedle toho ještě buňky, které nesou pouze otcovské geny z druhé spermie. Tento mix buněk dá vzniknout jeseteřímu jedinci, který bude životaschopný a bude navíc zřejmě plodný. A pokud druhá spermie bude pocházet z ohroženého druhu jesetera, pak mohou takoví jedinci v dospělosti produkovat jejich gamety, tedy jikry a spermie. V tom tkví největší přínos polyspermie. „Jikry jeseterů se totiž na rozdíl od spermií nedají zamrazit, jsou na to moc velké,“ objasňuje Martin Pšenička.

Bohužel jde o běh na dlouhou trať. Jeseteři totiž ve srovnání s většinou ostatních ryb pohlavně dozrávají ve vysokém věku. Potrvá tedy dlouho, než polyspermní embrya doros-

tou v ryby, od kterých vědci získají požadované gamety třeba i od ohrožených druhů.

Momentálně Martin Pšenička finišuje s psaním projektu, který je pro budoucí směřování laboratoře zásadní. Mluví nejen o polyspermii, ale i o dalších experimentech. Jeho cílem je například trošku poopravit mínění, že jeseteři mají mnoho společného s žábami. Třeba podobný způsob rýhování, kterému se říká holoblastické. Vajíčko se v tomto případě rýhuje celé, nejen jeho část, jako je tomu u běžných druhů ryb. „Udělal jsem ale pár pokusů, kdy se mi podařilo tento způsob rýhování upravit, takže se jeseteří embryo rýhuje meroblasticky, tedy pouze v části, které se říká animální pól,“ popisuje. „A tato embrya dále žijí a prospívají, což by u žáby při takovém způsobu rýhování nešlo,“ vysvětluje Pšenička. ●

Text: Miroslav Boček

Foto: Václav Pancer

PŮJDETE TENTOKRÁT VOLIT?

Volby do Evropského parlamentu se budou konat 24. a 25. května 2019. V České republice byla v posledních evropských volbách po Slovensku druhá nejnižší volební účast v EU, a sice 18,2 %. Ještě nižší byla účast mladých lidí do 25 let, pouhých 16,4 %. Nepříznivý stav se snaží zvrátit iniciativa „Tentokrát budu volit“.

Evropský parlament se rozhodl, že pojme svou „institucionální“ kampaň trochu jinak. V rámci podpory zvýšení účasti ve volbách byla proto spuštěna iniciativa „Tentokrát budu volit“ („This time I'm voting“), do které se mohou zapojit aktivní občané z celé EU. Od začátku léta se přidalo více než 250 tisíc lidí z celé Evropy, z toho v České republice asi 2900. Vedoucí Kanceláře Evropského parlamentu v České republice Jiří Kubíček k tomu uvedl: „My-

slíme si, že je důležité nemluvit k lidem v rámci kampaně pouze prostřednictvím Evropského parlamentu coby instituce Evropské unie, ale chceme, aby lidé mluvili o evropských volbách i mezi sebou.“ Jako Evropané čelíme mnoha výzvám, migrací počínaje, změnou klimatu či ochranou osobních údajů konče. Žijeme ve stále globalizovanějším světě plném konkurence. Zároveň referendum o brexitu ukázalo, že EU není nezpochybnitelným projektem.

<< Bývalá studentka Filozofické fakulty JU Kateřina Blažková pracuje v pražské Kanceláři Evropského parlamentu.

I když většina z nás považuje demokracii za samozřejmost, zdá se, že je stále více ohrožena. Proto se iniciativa snaží spojit lidi, kteří chtějí pomoci k vyšší volební účasti v evropských volbách. Jejím cílem není říkat, komu by měli dát svůj hlas. Chce se zasadit o účast na hlasování jako takovém.

ALESPOŇ EVROPSKÝ PRŮMĚR?

Kampaň pro Českou republiku „Tentokrát budu volit“ má na starost Kateřina Blažková, absolventka bakalářského oboru Francouzský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod na Filozofické fakultě JU. Magisterský obor vystudovala v Olomouci. První pracovní zkušenosti získala na stáži v think-tanku Evropské hodnoty, poté absolvovala stáž v Radě Evropy a od loňského května pracuje v Kanceláři Evropského parlamentu v Praze. „Ambicí Evropské unie a cílem kampaně je zvýšit volební účast a změnit tak dlouhodobě klesající trend ve volební účasti Evropanů,“ říká rodačka ze Žirovnice, která je držitelkou dvojího diplomu z univerzity ve francouzském Lorientu. Podle ní by v České republice bylo úspěchem i nepatrné zvýšení volební účasti, v ideálním případě přiblížení se k evropskému průměru, který je kolem 40 %. Přispět k tomu můžete i tím, že se zaregistrujete na webu tentokratbuduvolit.eu, dáte vědět svým známým nebo se stanete jedním z dobrovolníků, kteří vypomáhají s akcemi nebo je sami uspořádají. Do dnešního dne se zapojilo 330 aktivních jedinců. „Snažíme se spojit lidi, seznamovat je mezi sebou a hlavně vyvolat diskuzi o Evropské unii. Pokud chceme, aby nastala změna, musíme o ní debatovat, ne z ní udělat tabu,“ říká Kateřina. Se členy týmu se můžete setkat třeba na Budějovickém Majálesu, který končí v den, kdy začínají

volby do Evropského parlamentu. V plánu jsou kromě dalších akcí po celé republice i květnové přeshraniční roadshow v česko-německo-polském a česko-slovensko-rakouském trojmezí. Termíny akcí najdete na webu kampaně nebo facebooku Kanceláře Evropského parlamentu.

15 LET V EU

Letošní květen není jen měsícem evropských voleb, Česká republika si připomíná patnáct let od vstupu do Evropské unie. Výsledky posledního Eurobarometru potvrzují, že Češi jsou nejpesimističtější, co se v členství v EU týká a o volby do Evropského parlamentu se zajímá pouze 22 % respondentů. Kateřina Blažková upozorňuje, že ve volbách nezáleží na tom, jestli se radíte k eurooptimistům, euroskeptikům nebo eurorealistům: „Důležité je jít volit. Každý by si měl říct, co od Evropy očekává a podle toho dát hlas konkrétnímu kandidátovi. Potřebuje podle vás EU reformu? Pak je potřeba se na té změně podílet a ne jen pasivně sledovat dění a nadávat.“ Její prací je také vyvracet na přednáškách mýty o Evropské unii. Třeba ten, že tu naši „krásnou malou zemičku“ stejně nikdo v Bruselu poslouchat nebude. „Česká republika je jedenáctá největší země z evropské osmadvacítky, po brexitu bude desátá. Takže není pravda, že náš hlas není slyšet. Máme 21 poslanců z celkových 751, máme svoje zástupce ve výborech.“ Podle ní je potřeba, aby lidé začali sledovat práci našich poslanců a vybírali podle vlastních preferencí. „Každý z nich má nějaké téma, které nám může být blízké, třeba boj s korupcí, s dvojí kvalitou potravin nebo pesticidy,“ dodává Kateřina Blažková. ●

Text: Miroslav Vlasák, Kancelář EP v Praze

Foto: Aleš Motejl

*Na webu
tentokratbuduvolit.eu už se
registrovalo 2 900 lidí.*

NA KONZULÁTU V DÜSSELDORFU

Es lohnt sich! Vyplatí se to! Tak hodnotí zkušenost z diplomatického prostředí student třetího ročníku bakalářského oboru Česko-německá areálová studia na Filozofické fakultě Ladislav Horký. Už podruhé během studia vycestoval na stáž do Düsseldorfu, tentokrát na Konzulát ČR.

Když se řekne Německo, většině lidí se vybaví Oktoberfest, pivo a bílé klobásky. To je sice pravda, ale země nabízí mnohem více. Studenti Ústavu česko-německých areálových studií a germanistiky Filozofické fakulty JU mají možnost různé německé regiony poznat v rámci svého studia. Součástí studijních programů jsou totiž i několikaměsíční praktické stáže v různých německých státních či samosprávních institucích. Mají tak příležitost seznámit se s mnoha zajímavými místy, tradicemi a zvyklostmi a zároveň zlepšit své jazykové znalosti. A také prakticky využít teoretické poznatky získané během studia v rámci předmětů zaměřených na politologii a veřejnou správu v německy mluvících zemích nebo třeba interkulturní komunikaci. Není třeba dodávat, že jim tato neocenitelná zkušenost jistě usnadní vstup na trh práce. „Několik let již naši studenti pravidelně vyjíždí na praktickou stáž do CzechTrade v Düsseldorfu, agentury,

kteří koordinuje spojování českých a německých podniků. Pomáhají prezentovat české firmy na německých veletrzích a zprostředkovávat kontakty s firmami německými,“ říká profesorka Alena Jaklová, vedoucí ústavu. Hlavní město spolkové země Severní Porýní - Vestfálsko si agentura CzechTrade nezvolila náhodou. Jedná se o hospodářsky velmi silnou oblast nabízející mnoho zajímavých obchodních příležitostí pro české firmy.

ČEKÁNÍ NA PROVĚRKU

Od minulého roku mají studenti možnost získat praktikantské místo i na konzulátu České republiky v Düsseldorfu. Český konzul Daniel Žára přijel v únoru na naši univerzitu a spolu s ředitelem CzechTrade Adamem Jarešem uspořádali pro studenty přednášku. Představili česko-německé vztahy z ekonomického i diplomatického hlediska.

Student Ladislav Horký měl možnost absolvovat praktickou stáž v obou těchto institucích. Na stáž u CzechTrade vyrazil hned v zimním semestru prvního ročníku, v průběhu druhého ročníku zamířil do západoněmeckého města podruhé, tentokrát na Konzulát ČR. „Nejtěžší z celé stáže bylo zařizování přijetí na konzulát, protože jsem absolvoval nejzákladnější stupeň prověrky Ministerstva zahraničních věcí ČR, která trvala téměř tři měsíce. Bez ní jsem nemohl být přijat,“ popisuje. Vše dobře dopadlo a v červenci začal pracovat v diplomatických řadách České republiky. První týden stáže proběhl v pokli-

du, protože Düsseldorf a Český dům, kde sídlí agentury CzechTrade, CzechInvest a Konzulát ČR, už znal z předešlé stáže. Zpočátku se věnoval hlavně překladům do němčiny, seznamování se s konzulární agendou a prvními telefonáty od občanů ČR a dalších zemí, kteří potřebovali pomoc v nouzi. Daniela Žára, konzula ČR pro spolkovou zemi Severní Porýní-Vestfálsko, poznal až v druhém týdnu stáže. Začal pro něj psát konzulární projevy v češtině i v němčině, třeba na zahájení oslav 100. výročí založení ČSR v Dortmundu nebo při příležitosti česko-německého hospodářského kulatého stolu na téma digitalizace v Düsseldorfu. „Občas se na mě pan konzul obrací i dnes po stáži. Naposledy jsem psal ekonomicky zaměřený projev na téma obchodní bilance mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo,“ říká Ladislav Horký a dodává, že mu konzul dával dostatek kreativní volnosti a byli pracovně perfektně sehnáni.

SÁM MEZI KONZULY

Práce ho bavila. Každý den řešil něco jiného. Vyřizoval mailovou korespondenci v němčině, češtině i angličtině, připravoval závěrečné zprávy pro ministerstvo. Komunikoval s českými firmami, které hodlaly exportovat do Severního Porýní-Vestfálska. Občas měl dokonce na starost i chod celého konzulátu. „Vše jsem zvládal díky skvělé úrovni němčiny, za kterou můžu děkovat studiu na Jihočeské univerzitě,“ pochvaluje si student. Díky stáži se posunul v jazykové vybavenosti, komunikaci, vystupování i organizační práce. Rozšířil si síť kontaktů, kterou do budoucna využije při hledání další stáže nebo zaměstnání. Jelikož se vždy snažil při práci o perfektní výsledek, bylo mu umožněno zúčastnit se jako konzulův zástupce mezinárodního setkání konzulárního sboru, které se konalo ve městě Xanten nedaleko Duisburgu. Ten den sám zastupoval Českou republiku před zeměmi jako Německo, Velká Británie, Nizozemí, Maďarsko, Turecko,

<< Konzul Daniel Žára (vlevo) se studentem Ladislavem Horkým.

Taiwan nebo Kongo. Návštěvu Xanten vnímá jako vrchol stáže na Konzulátu ČR v Düsseldorfu a také za ten nejvyšší možný úkol, který může být stážistovi dán: „Musím přiznat, že jsem byl pod celkem velkým stresem. Českou republiku člověk nereprezentuje každý den, ale po prvotním smalltalku a představení se všem generálním konzulům a obchodním atašé obavy opadly a stal jsem se členem mezinárodního konzulárního setkání.“

Během občasných osobních volna poznával moderní a multikulturní Düsseldorf i jako turista – kromě historického centra navštívil také japonskou čtvrť Little Tokio. „V Düsseldorfu lze zažít spoustu kulturních akcí jako třeba karneval, který je brán obyvateli smrtelně vážně. Pokud zrovna nemáte v době karnevalu masku, raději ani nevycházejte z domu, protože budete prostě ‚out‘.“ Z dalších zajímavých míst doporučuje Kaiserswerth, malou vesnici se zříceninou z 9. století, Kolín nad Rýnem a hrad Königswinter nedaleko Bonnu. ●

Text: Horký, Šmelhausová, König, Vlasák

Foto: archiv L. Horkého

ČSOB Motivační program

ČSOB připravila balíček nadstandardních výhod pro všechny zaměstnance **Jihočeské univerzity**.

Abyste je mohli využít, stačí nechat si zasílat výplatu na účet u ČSOB nebo Poštovní spořitelny.

Pokud má i váš zaměstnavatel účet u nás, výplata vám přijde ve stejný den, kdy vám ji odešle.

Výhody ČSOB Motivačního programu

Produkt		Zvýhodnění
Plus Konto	Účet s neomezeným počtem plateb, výběrů z našich bankomatů a 2 platebními kartami zdarma	Vedení účtu zdarma , stačí si na něj nechat posílat mzdu
Bezkontaktní nálepka	Platební nálepka k debetní kartě běžného účtu	Vedení zdarma
Kreditní karta Standard	Karta, která prodlouží záruku o 1 rok	Vedení zdarma , stačí kartou zaplatit 3 000 Kč měsíčně
Půjčka na cokoliv	Neúčelová půjčka u které nemusíte uvádět účel	Garantovaná sazba 4,9 % p. a. (RPSN 5,0 %) platná do odvolání.
Půjčka na lepší bydlení	Půjčka na pořízení či modernizaci bydlení	
Přefinancování půjček	Konsolidace úvěrových produktů	
Hypotéka	Financování vašeho bydlení	Zdarma odhad nemovitosti (ušetříte až 4 900 Kč)
Autopůjčka	Půjčka na nové nebo ojeté vozidlo	Akční sazba 3,99 % p.a. platná do odvolání
Pojištění Naš domov	Pojištění movitého i nemovitého majetku	Sleva na pojistném 15 % + odměna ve výši 40 % z uhrazeného pojistného za první rok (platnost až do odvolání)
Pojištění Naše auto	Komplexní pojištění auta	
Pojištění právní ochrany	Právní servis pro vás a vaši rodinu	Sleva na pojistném 5 %, v případě uzavření více pojištění sleva 10 %
Pojištění Naše odpovědnost	Pojištění občanské a pracovní odpovědnosti	
Pojištění internetových rizik	Ochrana proti rizikům na internetu	
Investiční fondy	Zhodnocení peněz	Sleva na vstupním poplatku 50 %
Stavební spoření	Spoření se státní podporou	Prémie až 1000 Kč

Přehled všech výhod ČSOB Motivačního programu najdete také na www.motivacniprogram.csob.cz.

Zaměstnanecké výhody vám rádi zařídíme i ve **Finančních centrech** nebo pobočkách **České pošty**.

Výhody pro vás se nemění, produkty ale mají jiné názvy nebo odlišné parametry.

Další informace vám rádi sdělíme v pobočce ČSOB:

Adresa:

Lannova 11/3, České Budějovice

Milová Marie, Mobil: 733801588,

Hroznová 63/1, České Budějovice

Marie Hadačová, Mobil: 733 800 201

Poskytovatelem hypotéky je Hypoteční banka, a.s. Poskytovatelem pojištění je ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB. Poskytovatelem financování automobilů je společnost ČSOB Leasing, a. s.
Vzorový příklad: ČSOB půjčka na cokoliv ve výši 100 000 Kč se splatností 4 roky: RPSN 5,0 %, pevná úroková sazba 4,9 % měsíční splátka 2 298 Kč, celkem k úhradě 110 323 Kč. **Autopůjčka:** Pořizovací cena vozu (PC) 400 000 Kč vč. DPH, podíl zákazníka 25 % z PC, RPSN 10,4304 %, výpůjční úroková sazba 3,99 %, poplatek za uzavření smlouvy 0 Kč, celková výše spotřebitelského úvěru 300 000 Kč, doba trvání 60 měsíců, měsíční splátka úvěru 5 523,60Kč, náklady na pojištění 845 Kč (hav. i pov., Škoda Octavia 1.2), celková měsíční splátka včetně pojištění odpovědnosti a havarijního pojištění 6 368,60Kč, celková částka splatná spotřebitelem* 382 116 Kč. Havarijní pojištění předmětu i pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla se sjednává jako povinná doplňková služba. Nejedná se o návrh na uzavření smlouvy. Reprezentativní příklad k hypotéce najdete na www.csob.cz. Slevu u investic nelze uplatnit u fondu ČSOB Premiera.

DUBEN

24. DUBNA**Evropský den akcí proti rasismu****18:00, studentský klub Kampa**

V rámci akce se uskuteční hudební festival před studentským klubem Kampa.

30. DUBNA**Stavění máje****16:00, louka u studentského klubu Kampa**

Studenti Zemědělské fakulty připravují tradiční stavění májky a zapálení čarodějnické vatra. Můžete se těšit na opékaná prasata, špekáčky, pivo a hudební program.

KVĚTEN

6.–7. KVĚTNA**Univerzitní Zavírák****Areál kampusu JU**

Pátý ročník festivalu, který pořádají sami studenti. Kampus ožíví workshopy, přednášky, sportovní aktivity, letní kino, grilovačka a vše bude završeno open air koncertem.

7.–12. KVĚTNA**Anifilm – mezinárodní festival animovaných filmů****různá místa v Třeboni**

Jihočeská univerzita je opět partnerem mezinárodního festivalu, který představuje aktuální trendy, technologie a animační techniky. Část programu se uskuteční v rámci festivalu Univerzitní Zavírák i v kampusu JU.

15. KVĚTNA**Good Bye Erasmus+****18:00, studentský klub Kampa**

Rozlučka se zahraničními studenty a současně rozlučka se studenty, kteří vyjíždějí do zahraničí v zimním semestru. Dozvíte se spoustu rad a tipů od studentů, kteří již Erasmus+ absolvovali.

19.–24. KVĚTNA**Budějovický Majáles****Různá místa v Českých Budějovicích**

Hudba, divadlo, pouliční umění, literatura, výtvarné umění či sport. Budějovický Majáles je největší českobudějovickou kulturní událostí roku, pořádají jej sami studenti.

20. KVĚTNA**Americké jaro na JU****19:00, aula D240, Pedagogická fakulta JU, Dukelská**

V rámci festivalu Americké jaro se uskuteční koncert klavíristky Katalyn Bouska.

24. KVĚTNA**Muzejní noc****17:00, Jihočeské muzeum, Dukelská 1, České Budějovice**

Pravidelná a oblíbená akce pro celou rodinu s bohatým programem: živá hudba, divadlo, hry a workshopy pro děti, dále letos bike trial show, kouzelnická show Radka Bakaláře, kavárna a další.

ČERVEN

1. ČERVNA**Běh o pohár rektora JU****19:00, Náměstí Přemysla Otakara II., České Budějovice**

Součástí největší sportovní akce roku Budějovického půlmaratonu bude opět i speciální kategorie Běh o pohár rektora JU, které se mohou zúčastnit studenti a zaměstnanci univerzity.

24. ČERVNA**Den s univerzitou****8:00, kampus Jihočeské univerzity**

Akce v kampusu pro studenty středních škol. Jedinečná možnost poznat některá pracoviště JU, Akademickou knihovnu, minipivovar a mnoho dalšího. Program je doplněn workshopy a sportovními aktivitami.

www.jcu.cz
facebook.com/jihoceska.univerzita
twitter.com/JihoceskaUni
instagram.com/jihoceskauniverzita

Universitas
magazín vysokých škol